

Mottagare
Regionstyrelsen

Interimistiskt beslut om förändringar i LOK-stöd

Regionstyrelsens förslag till fullmäktige

Regionfullmäktige beslutar att följa Riksidrottsförbundets nya regler för lokalt aktivitetsstöd, LOK-stöd. Beslutet gäller till dess att nya bidragsbestämmelser inom fritidsområdet är beslutade.

Beslutet gäller endast för de föreningar som är anslutna till Riksidrottsförbundet.

Sammanfattning

Gotländska föreningar som är anslutna till Riksidrottsförbundet kan idag söka statliga medel för lokalt aktivitetsstöd, så kallat LOK-stöd, för sin verksamhet. Samma föreningar kan även ansöka hos Region Gotland om regionalt aktivitetsstöd för barn- och ungdomsverksamhet för 7-20-åringar samt för personer med funktionsnedsättning. Regler för vad godkända aktiviteter är har varit samma för Riksidrottsförbundet och Region Gotland. Nu inför Riksidrottsförbundet den 1 juli 2023 nya regler för de statliga medlen för lokalt aktivitetsstöd. Det innebär att Region Gotlands regler inte längre stämmer överens med deras.

Region Gotland har ett nära samarbete med RF-SISU Gotland när det gäller rapportering av både statligt och regionalt finansierat aktivitetsstöd. Då reglerna är desamma behöver de cirka 100 RF-anslutna föreningarna idag bara rapportera till RF-SISU Gotland eftersom de i sin tur för statistiken vidare till Region Gotland. För föreningarna betyder det här att de endast rapporterar sina aktiviteter en gång men får både det statliga och det regionala stödet hanterat och utbetalt.

Om Region Gotland håller kvar vid nuvarande bidragsbestämmelser för aktivitetsstöd kommer föreningarna att behöva rapportera sina aktiviteter till både RF-SISU Gotland och Region Gotland, som dessutom skulle ha olika stödregler. Det är en orimlig börda att lägga på föreningarna och de ideella krafterna som verkar. Till saken hör att RF-anslutna föreningar via RF-SISU Gotland under budgetåret 2022 rapporterat 31 133 godkända sammankomster och 261 454 deltagartillfällen till Region Gotland.

Nuvarande bidragsbestämmelser för fritidsområdet är beslutade i regionfullmäktige. Samtidigt genomför regionstyrelseförvaltningen nu en bidragsöversyn som kan resultera i nya regler. Fram till dess att nya

bidragsbestämmelser är på plats föreslås att aktivitetsstödsreglerna för RF-anslutna föreningar harmoniseras med Riksidrottsförbundets i syfte att underlätta för berört föreningsliv.

Ärendebeskrivning

Region Gotlands bidragsbestämmelser, RF § 20, 27 november 2006, reglerar Region Gotlands stödgivning inom kultur- och fritidsområdet. För närvarande är nya allmänna bestämmelser samt bestämmelser för stödgivning inom kulturområdet i beslutandefas, RF § 37, 27 mars 2023, medan bestämmelserna för fritidsområdet enligt plan ligger steget efter och arbetas med i detta nu.

När det gäller Region Gotlands aktivitetsstöd beskrivs det detaljerat i nuvarande bidragsbestämmelser vad som är att betrakta som godkända sammankomster och aktiviteter. Dessa regler har varit samma som Riksidrottsförbundet ända fram till 30 juni 2023.

När det gäller rapporteringsförfarandet för RF-anslutna föreningar går det till så att föreningarna rapporterar sina aktiviteter i ett digitalt system som plockas upp av Riksidrottsförbundet. Den gotländska statistiken överförs därefter till RF-SISU Gotland för handläggning och utbetalning av det statliga aktivitetsstödet. RF-SISU Gotland förmedlar i sin tur föreningarnas aktivitet till Region Gotland som då kan handlägga och betala ut det regionala stödet. Detta är möjligt eftersom reglerna för aktivitetsstöd är desamma hos Riksidrottsförbundet som Region Gotland. Detta har underlättat avsevärt för föreningarna eftersom de då vid endast en redovisning får två olika slags stöd handlagda, alltså det statliga respektive det regionala stödet.

Vid Riksidrottsförbundets stämma 2021 beslutades att de skulle genomföra ett utvecklingsarbete kring de olika föreningsstöden, varav LOK-stödet var ett. Syftet var bland annat att stödet ska nå fler och att verksamheterna ska kunna bedrivas i modernare former. Riksidrottsförbundets utvecklingsarbete av LOK-stödet har innefattat involvering av både specialidrottsförbund (SF) och RF-SISU distrikt.

I huvudsak är det två förändringar som Riksidrottsförbundet genomför som gör att de skiljer sig från Region Gotlands nuvarande regler.

Riksidrottsförbundets nya regler

- Max 20 deltagare per ledare, 40 deltagare med två ledare osv
- Längden på aktiviteterna kortas ned till minst 45 minuter

Region Gotlands nuvarande regler

- Max 30 deltagare per ledare och grupp
- Aktiviteten måste pågå i minst 60 minuter

Dessa regler träder i kraft 1 juli 2023 vilket innebär att höstens aktiviteter som sammanställs och utbetalas under våren 2024 följer dessa nya regler.

Region Gotland arbetar just nu med en förändring av bidragsbestämmelser för både kultur- och fritidsområdet. Regler kring allmänna bestämmelser samt stöd till kulturverksamheten har av praktiska skäl gått före fritidsområdet. Under

2024 kommer ett nytt förslag till bidragsbestämmelser inom fritidsområdet att arbetas fram och därefter tas beslut. En eventuell harmonisering med Riksidrottsförbundets nya regler för aktivitetsstöd kommer således inte att beslutas förrän om något år.

Om Region Gotland skulle hålla kvar vid nuvarande regler för RF-anslutna föreningar finns det idag inget digitalt system för att rapportera aktiviteter på andra sätt än de som föreskrivs av Riksidrottsförbundet. Alternativet är att föreningarna redovisar sina aktiviteter till Riksidrottsförbundet digitalt och därefter redovisar samma aktiviteter till Region Gotland via det blankettsystem som exempelvis de gotländska pensionärsföreningarna använder sig av. Men eftersom både deltagarantal och tidsramar för aktiviteterna skiljer sig från Riksidrottsförbundet blir det i praktiken orimligt för föreningarna att dels rapportera på två olika ställen på två olika vis, och dels följa olika regler för samma aktiviteter.

Förslaget är alltså att regionfullmäktige beslutar att från och med 1 juli 2023 till dess att nya bidragsbestämmelser för fritidsområdet trätt i kraft anpassa nuvarande regelverk för aktivitetsstöd till Riksidrottsförbundets.

Detta bör endast gälla föreningar som är anslutna till Riksidrottsförbundet. För till saken hör att icke RF-anslutna föreningar med barn- och ungdomsverksamhet för åldrarna 7-20, pensionärsföreningar samt föreningar för personer med funktionsnedsättning också kan ansöka om aktivitetsstöd hos Region Gotland. Detta sker idag genom ett manuellt blankettförfarande. Här pågår en digitaliseringsprocess men eftersom den kommer att baseras på Region Gotlands digitaliseringsverktyg och inte Riksidrottsförbundets kommer rapporteringen alltid att skilja sig mellan RF-anslutna och icke RF-anslutna föreningar. Att ändra regler för godkända aktiviteter och sammankomster även för icke RF-anslutna bedöms som onödigt byråkratiskt, dels då reglerna varit desamma under många år, dels för att förändringarna inte är omfattande och slutligen för att nya bidragsbestämmelser är under upparbetande. Vidare är bedömningen ur ett helhetsperspektiv att det i praktiken krävs samma arbetsinsats för att planera, genomföra och rapportera sina aktiviteter för en förening oavsett vilket av de två regelverken som gäller. Å ena sidan medger Riksidrottsförbundets regler en något kortare aktivitetstid samt flexiblare start och avslut. Å andra sidan kräver de en något högre ledartäthet än vad Region Gotland gör. För- och nackdelar bedöms alltså väga upp mot varandra. Slutligen finns det pedagogiska svårigheter i att kommunicera kortsiktigt förändrade regler till övriga föreningar nu när hela systemet ändå kommer att göras om inom de närmsta åren. Att låta dessa föreningar fortsätta som vanligt bedöms alltså vara en trygghetsfaktor snarare än något direkt gynnande för dem.

Bedömning

Bedömningen är att det är en orimlig administrativ börda för de hundratalet föreningar som är anslutna till Riksidrottsförbundet att rapportera i två olika system som har olika regler för samma slags verksamhet.

När det gäller övriga föreningar är bedömningen att eventuella fördelar med kortare aktivitetstid överskuggas av krav på ökad ledartäthet. För- och nackdelar med bidragssystemen väger således upp mot varandra. Vidare bedöms det vara en trygghetsfaktor för de föreningar som inte är anslutna till Riksidrottsförbundet att fortsätta redovisa som vanligt till dess att nya bidragsbestämmelser är på plats.

Ur ett budgetperspektiv bedöms det inte ha någon påverkan på kort sikt. På längre sikt kan däremot Riksidrottsförbundets nya regler göra det enklare för mer individuella idrotter att ha gruppaktiviteter och det skulle kunna leda till något ökade kostnader för aktivitetsstöd för Region Gotland. Samtidigt är det ett tydligt politiskt ställningstagande att fler barn och unga ska röra på sig, något som konkretiseras i genomförandeprogrammen Kraftsamling för ett socialt hållbart Gotland 2023-2027 samt Fritidsplan 2023-2026.

Konsekvensanalys av tvärperspektiv bedöms ej som aktuellt då inriktningen i de sedan tidigare beslutade bidragsbestämmelserna följs vid tillämpning.

Beslutsunderlag

Riksidrottsförbundets stämma Protokoll, RIM 2021

<https://www.rf.se/underwebbplatser/riksidrottsmotet/moteshandlingar/tidigare-rim/rf--och-sisu-stammorna-2021>

Region Gotlands bidragsbestämmelser: Kultur- och fritidsstöd Bestämmelser för stöd till kultur- och fritidsverksamhet på Gotland.

Regionstyrelseförvaltningen

Stefan Hollmark
Regiondirektör